

JOT Poedercoatcongres München weer leerzaam voor een succesvolle bedrijfstoekomst

Verpulver je bedri

Op 17 en 18 maart werd weer Europa's belangrijkste poedercoatcongres gehouden, de inmiddels dertigste Pulvertagung van de Journal für Oberflächentechnik. Eindredacteur Jochen Kecht kon vrolijke cijfers presenteren waar het economie en vooruitzichten betrof, en ook het congres zelf draaide goede cijfers, met een onverminderd hoge opkomst van 230 deelnemers. Tal van technische ontwikkelingen, maar vooral ook praktische handreikingen vanuit de praktijk passeerden de revue. Dit was niet alleen voor industriële coaters, maar ook voor ontwerpers van grote waarde.

De praktische inslag van het congres kwam herhaaldelijk naar voren, bijvoorbeeld bij de tips en ervaringen van een loonlakker. De twintig jaar ervaring wilde hij wel delen met zijn concullega's, die hij "vrienden van de oppervlakken" noemde. Een grote werkstukverscheidenheid, waaronder verzinkt materiaal dat zijn eigen aandachtspunten heeft, kenmerkt zijn bedrijf. Een coatinglijn die soms op 4,5 meter per minuut draait, en aanvullende processen zoals beletteren gevolgd door een blanke lak als toplaag behoren tot het pakket. Veel aandacht is er voor opleiding, onder meer om overmatig verbruik van poederlak tegen te gaan. Ook de afzuiging is geoptimaliseerd voor afdoende werking bij minimale invloed op het aanbrengen van het poeder. Met enige vakmanstrots werd gemeld dat de binnenzijde van kastjes ge-

lakt werd zonder overmatige laagdikteopbouw op de bodems. Al tien jaar lang worden minimaal één of twee mensen per jaar opgeleid, onderstreepte de spreker, die zelf van oorsprong beroepsdocent is. Hij sprak in dit verband van "Leistungsfähige Mitarbeiter", dus medewerkers die tot prestaties in staat zijn. Enorme besparingen zijn bereikt door de medewerkers zelf te laten bekijken wat er gebeurt als je aan de knoppen van de installatie draait. Een filmpje gaf een kijkje in zijn keuken. Een opmerkelijke openhartigheid dus jegens de vele poederlakcollega's, van wie er toch ook enkele in zijn regio en afzetmarkt actief zullen zijn. Hierbij zal enige fierheid op wat bereikt is zeker een rol spelen: ooit was hij met een zelfgebouwde (!) poedercabine begonnen. Mechanische bewerkingen zoals slijpen en polijsten zijn

niet meer weg te denken, evenals natlakken in combinatie met poedercoaten. Er is een kleine "mengbank" om klanten met klein werk in enkele uren te kunnen bedienen. 'Innovatie' wordt met grote letters geschreven: zo is er een techniek ontwikkeld om lampen van fotolaboratoria te coaten met selectief doorlatende lak.

GEEN BEDRIJF IS BETER DAN ZIJN MEDEWERKERS

Onder de noemer 'Kwaliteit' kwam nogmaals het belang van opleiden ter sprake: een bedrijf kan alleen geld verdienen als zijn personeel functioneert. Kort en goed samengevat: alleen met personeel dat wat kan, kun je wat bereiken. Hierbij werd meteen overhoren "een beetje druk gezet" op de leveranciers, bijvoorbeeld voor instructies inzake de werkstukbehandeling bij het chemisch voorbehandelen – inclusief verpakken, dus het wordt kennelijk ook in loon voor derden uitgevoerd. De installatie en lak zijn uiteraard ook belangrijk voor de eindkwaliteit. In twintig jaar zijn altijd dezelfde problemen opgedoken: hoe ga je om met de restjes poeder in de doos, hoe krijg je een mooie laklaag op thermisch verzinkte delen? Hoe hang je werkstukken ideaal op en op welke wijze zijn de haken daarbij goed herbruikbaar voor andere werkstukken, zonder dat

STERK HERSTEL VAN EEN AANGESLAGEN MARKT

Het afzetvolume in poederlak is met 4,8% gestegen, de waarde met maar liefst 29%. Dit lijkt een spectaculaire stijging in waardecreatie, maar bedacht moet worden dat dit niet alleen het opveren uit een slechte tijd is, de veelbesproken kredietcrisis, maar ook het doorberekenen van stijgingen van grondstofprijzen. Die trends zetten overigens nog door, waarbij de grondstofcomponent in de tweede helft van 2010 wat kleiner leek te zijn: in het derde kwartaal van 2010 waren de cijfers 5% volumegroei en 7,7% waardegroei. Dat deze cijfers niet met gejubel gepaard gaan, komt natuurlijk door het diepe dal waaruit opgeklimmen moest worden. We zijn nog ver weg van de top 2006-2007.

De JOT Pulverindex (zie kadertekst) is in het leven geroepen: een index waarmee de verwachting van bedrijfsleiders gepeild wordt: poederlakkers, natlakkers, poederproducenten en installatiebouwers. Het is een stemmingsindex, die in februari een verbazingwekkend hoge waarde had. Maar liefst 42% van de poederlakkers verwacht hogere investeringen te gaan doen dan in het recente verleden. Overigens zal hierbij een rol hebben gespeeld dat de banken ook een tijdje investeringsschuw geweest zijn, zeker waar het de industrie betrof, zo was op beurzen te vernemen. De volgende peiling wordt in mei gehouden.

ijfsopbrengst niet!

ze elektrisch geïsoleerd zijn door de laklaag? En welk afplakmateriaal komt weer makkelijk los na het moffelen? Moeten we poeder zeven voor gebruik (gekscherend vroeg hij zich hardop af of poeder niet gezeefd aangeleverd wordt), hoe optimaliseer je het zicht in de poedercabine, hoe kun je voorafgaand aan het moffelen al je laagdiktebeheersing optimaliseren bij ronde of kleine delen? Tal van vragen blijven open als je alleen de – op zich goede – documentatie over installaties leest. Hoe je een resultaat bereikt, staat er vaak niet in: welke instellingen leveren wel-

ke resultaten op? En dan is er nog het thema poederclassificering: hoe weet een loonlaker wat voor poeder hij door zijn installatie laat gaan? Een verwijzing naar de Powder Navigator ontbrak hier overigens.

AARDIGHEID IN JE WERK

Voor een collega in de zaal die een vergelijkbare lezing had gegeven op het poedercoatcongres in Dresden, was het een feest van herkenning, en ze kon een grijns en wat binnenpretjes dus niet onderdrukken. Het zijn wel dit soort bedrijven, dus degene die

zowel Continue Verbetering in de praktijk brengen (en niet alleen plichtmatig in het kwaliteitshandboek opschrijven!) als hun personeel gemotiveerd houden; en degene die bereid zijn hun ervaringen te delen, waar de mensen óók nog eens de meeste aardigheid in hun werk schijnen te hebben. Ondanks alle moeilijkheden waar ze dagelijks tegenaan lopen, groeien ze in diverse richtingen en zijn ze een inspiratie voor anderen. Over prijsdruk en tegen elkaar uitgespeeld worden door opdrachtgevers, werd in de voordracht dus niet geklaagd: uiteindelijk

JOT START “PULVERINDEX”

Hoe is de stemming in de poedercoatingbranche? Hoe beoordelen de marktdeelnemers de bedrijfssituatie en de ontwikkeling voor de komende maanden? Antwoorden op deze vragen geeft de nieuwe “Poederindex” van JOT. De index weerspiegelt de conjuncturele ontwikkeling en de stemming van de poedercoatingindustrie. Daartoe worden per kwartaal de gebruikers van poedercoatingapparatuur – zowel ondernemingen die eigen producten lakken als looncoatbedrijven –, poederproducenten, installatiefabrikanten en leveranciers van applicatiesystemen online bevroegd. De evaluatie weerspiegelt de “stemmingsindex” van elke groep gedetailleerd, waarbij de individuele indexcijfers van de bevroegde groepen tot een gezamenlijke, algemene index worden samengevoegd. Deze algemene index

moet in de toekomst de ontwikkeling van het brancheklimaat en zijn stemmingswisselingen continu tonen. De resultaten van de eerste enquêteperiode voor de JOT Pulverindex werden op 17 en 18 maart tijdens het EPS-congres 2011 in München gepresenteerd. Daarbij kwam duidelijk naar voren dat de gebruikers van poedercoatingapparatuur en de poederproducenten hun huidige bedrijfsontwikkeling positiever inschatten dan de installatie- en apparatuurfabrikanten. De laatste twee konden echter verheugd constateren dat bijna 42 procent van de exploitanten hogere investeringen binnen de komende twaalf maanden plannen. De Pulverindex zal in de toekomst periodiek, steeds in de eerstvolgende editie van JOT en in de Nieuwsbrief worden gepubliceerd. De volgende peiling zal in mei gehouden worden.

HET ENGINEEREN VAN EEN CORROSIEPROBLEEM

Een bekende uitspraak in de materiaalkunde is “Corrosie begint op de tekentafel.” Bij het college Corrosie & Coatings van de hogeschool Utrecht, duale opleiding Onderhoudstechnologie, wordt in dat verband gesproken over ‘corrosietijdbommen’. Soms is een component zodanig ontworpen, dat het wel móét gaan roesten, bijvoorbeeld doordat het niet goed te beschermen is met dompel- of sproeiprocessen of doordat ongelukkige materiaalcombinaties gebruikt zijn.

De slotlezing van de JOT Pulvertagung, gegeven door lakleverancier Wörwag GmbH & Co. KG uit Stuttgart, ging op deze problematiek in. Beate Beuttler werd door eindredacteur Kecht aangekondigd als “het beste dat tot het laatst bewaard was”. Het publiek werd getraakteerd op een lezing over de basiskennis materiaalkunde die vaak in het ontwerpproces blijkt te ontbreken. Met verwijzing naar een scholingsseminar dat bij het Institute for International Research IIR gegeven wordt in Wenen, in Nederland bekend van de IIR-congressen Oplossingen voor Corrosie in de Praktijk (www.Oppervlaktetechnieken.com/zoeken), begon ze met de norm DIN EN ISO 12944 deel 3: basisregels constructies. Het was een feest van herkenning voor de aanwezigen: werkstukken die wél (deels) vollopen in een bad maar nauwelijks meer leeglopen, onderdelen die na montage een verzamelbak voor vuil en water zijn, ongelukkig uitgevoerde lasverbindingen die nauwelijks volledig te stralen en te lakken zijn, verschillende metaalsoorten die zonder scheiding aan elkaar verbonden zijn en bij condenswerking contactcorrosie krijgen, scherpe randen waar lakterugtrekking plaatsvindt

waardoor ze snel kaal worden in de gebruiksfase, kortom: de hele optocht van ontwerpmissers waar de lakkerij uiteindelijk de schuld van krijgt als er corrosie uit voorkomt, kwam langs. Ook het verschil in staalkwaliteiten en het vraagstuk van de olie- en vetsoorten die voorbehandelaars worden aangesmeerd, werden aangestipt. Het lasersnijden als opkomend probleem vanwege de scherpe oxideranden vergt overleg in de keten, kortom: de lakker moet van vele markten thuis zijn. Maar ze kon afsluiten met een eeuwentrotserende wijsheid van niemand minder dan de Chinese strategiefilosoof Sun Tzu: “Wie zijn tegenstander kent, hoeft hem niet te vrezen.” Zijn publicatie “De kunst van het oorlogvoeren” mag dan 2.500 jaar oud zijn, de inhoud heeft net als de materiaalkunde nog niets van zijn actualiteit verloren!

moet je zelf je plek veroveren en je positie innemen. Een hartelijk applaus volgde op de uiteenzetting. De vraag welke innovaties bovenaan de agenda staan, kon vervolgens voor dit bedrijf beantwoord worden met: dunnelaagpoeders, laagtemperatuurpoeders en elektronische dataverwerking voor de voor- en nacalculatie, inclusief verbruik van ophanghaken en materiaal. Naar zijn terloopse opmerking over koolstofvezel als substraat moest even specifiek doorgevraagd worden. Het is een “probleemmateriaal”, zo kwam een van de weinige ontmoedigende opmerkingen van de dag los. Het vergt speciale voorbehandeling en een oplosmiddelhoudende primer. En is het zo moeilijk de bedrijfswensen aan de leverancier over te brengen, als er kennelijk zoveel te verbeteren valt? Dat is geen probleem, maar dan nóg heeft deze loonlakker veel zelf gebouwd.

Tijdens het congres werden nog tal van technieken besproken waarmee de vraagstukken die aan de orde kwamen ondervangen kunnen worden. Ook werd herhaaldelijk teruggekomen op rendementsvraagstukken, waarbij een voordracht zelfs de aanmoediging gaf “verpulver je winst niet in je af-

valwaterkosten.” De woordspeling met het Duitse woord voor poedercoating, Pulverbeschichtung, werd dus treffend en enigszins confronterend uitgespeeld.

CONCURRENTIEKRACHT DOOR VAKKENNIS

Zoals altijd op de JOT Pulvertagung kwam een brede waaier van onderwerpen aan bod, zoals poederlakken van gietmetalen, verwerking van restpoeder, voorbehandelingschemie zoals beitsen van staal en chroomvrij voorbehandelen van aluminium, vervangers voor zink- en ijzerfosfatering, de combinatie wervelsinteren en elektrostatisch poederlakken, nieuwe bindmiddelsystemen, dunnelaagpoeders, laagtemperatuurpoeders voor zware corrosiebescherming, kostenbesparing bij proceswater, en polyestergrondlak in plaats van epoxy.

Het forumdebat over efficiëntere, schonere en flexibeler poedercentra kwam helaas niet helemaal uit de verf doordat met de afzonderlijke presentaties van de vijf leveranciers de tijd al grotendeels besteed was. Een tegenvaller, gezien het vuurwerk bij een eerdere forumdiscussie (die over poederpompen: zie Oppervlaktetechnieken.com van oktober

2008, p. 36-37, www.Oppervlaktetechnieken.com/archief). Desondanks was het weer een alleszins inspirerend congres, met als een van de vele leerzame voorbeelden een bedrijf dat 60.000 euro poederinkoop had bespaard tijdens een capaciteitsverdubbeling met gelijkblijvend personeelsbestand, waarbij een handiger werkstukhantering met een betere eindkwaliteit gecombineerd werd.

MEER INFORMATIE

De volgende JOT Pulvertagung zal gehouden worden op 1 en 2 maart 2012, wederom in München. Organisator JOT Live houdt in november weer de Industrie-Lackierung 2011: Fachtagung industrielles Nasslackieren (22-23 november, Stuttgart).

Vakblad Journal für Oberfläche voorziet in de behoefte aan technische en markteconomische kennis. Een jaarabonnement kost € 159,00 (€ 30,00 verzendkosten), een studentenabonnement € 98,00 (€ 30,00 verzendkosten), een proefabonnement (twee uitgaven) is kosteloos.

www.JOT-Oberflaeche.de